

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

กวด... 303
รับที่: 18 ส.ค. 2560
เวลา: 16.25

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง: ศ25033
รับที่: 511165/60
วันที่: 18 ส.ค. 60 เวลา: 16:13

ที่ สข. สย. ๖๐๓๐ /๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกทรงนายกรัฐมนตรืเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. เอกสารประกอบการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. วัตถุทัศน์ เรื่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) จำนวน ๑ แผ่น
๔. แผ่นบันทึกข้อมูลเอกสารประกอบการเสนอเรื่องฯ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป อันเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๕(๒) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าว พร้อมทั้งเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย โดยข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพนี้ต้องสอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ และคำนึงถึงข้อเสนอแนะของสมัชชาสุขภาพด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท^๑ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ และหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นนโยบายและทิศทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน

^๑ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ เทคโนโลยี การปฏิบัติ (practice) และความหลากหลายทางชีวภาพที่มีอยู่ในประเทศไทย ซึ่งครอบคลุมทั้งบริบทของการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก สุขภาพวิถีไท หมายถึง วิถีทางซึ่งเป็นไปเพื่อสุขภาพและปลดปล่อยผู้คนให้เป็นอิสระจากความเจ็บป่วย ความทุกข์ และความบีบคั้นทั้งปวง (นิยามจากแผนยุทธศาสตร์ชาติภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

/และการ...

และการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ จนก่อให้เกิดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม โดยคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติขึ้น เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ มี นายวิชัย โชควิวัฒน์ เป็นประธาน ทำหน้าที่สนับสนุน ติดตามการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ

๑.๑.๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และได้ใช้เป็นนโยบายและทิศทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ต่อเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๑

๑.๑.๓ เมื่อแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) สิ้นสุดลง คณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติชุดใหม่ ซึ่งแต่งตั้งโดยคำสั่งคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ มี นายวิชัย โชควิวัฒน์ เป็นประธาน ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ มี นายเปรม ชินวัณทนานนท์ กรรมการพัฒนาภูมิปัญญาด้านสุขภาพแห่งชาติ และประธานมูลนิธิโรงพยาบาลอภัยภูเบศร์ เป็นประธาน คณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่จัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๑.๑.๔ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้จัดกระบวนการในการยกร่างแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓ ดังนี้

(๑) ทบทวนรายงานการดำเนินงาน ผลสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๒ ทั้งโดยเอกสาร และการระดมความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน นักวิชาการ รวมถึงเครือข่ายหมอพื้นบ้าน

(๒) ประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อยกร่าง แผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อรับฟังความเห็นและปรับปรุง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓

(๓) จัด “สมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น” ว่าด้วยการพิจารณา (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ ในระหว่างการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกที่จัดโดย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข มีผู้เข้าร่วมสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น มากกว่า ๑๐๐ คน ทั้งบุคลากรจากหน่วยงานนโยบายภาครัฐ นักวิชาการ บุคลากรด้านสาธารณสุข บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมอพื้นบ้าน ภาคธุรกิจเอกชน ผู้แทนชุมชนและประชาชนทั่วไป ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบหลักการของ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓ โดยคณะอนุกรรมการฯ รับข้อเสนอไปปรับปรุงรายละเอียดของ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓ ต่อไป

๑.๑.๕ คณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติ ได้ประชุมพิจารณา (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓ ที่คณะอนุกรรมการฯ เสนอ โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขเพิ่มเติมรวม ๓ ครั้ง และเห็นควรให้ปรับคำว่า “แผนยุทธศาสตร์ชาติ” เป็น “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อให้ถูกต้องตามหลักการใช้คำ ในที่สุดคณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ และเห็นชอบให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติพิจารณา

๑.๑.๖ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และให้เสนอ ร่าง ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คำสั่งคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติที่ ๕/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบ ร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเสนอ และสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้รายงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ และราชกิจจานุเบกษาได้ลงประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ กำหนดว่า ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผูกพันหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่ของตน

๑.๒.๓ มติการประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ เห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และให้เสนอ ร่าง ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๓.๑ ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ได้นำมาตรการและเป้าหมายตามธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๒ หมวดว่าด้วย “การส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ” เสนอเป็นมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในระเบียบวาระเรื่อง “การพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นระบบบริการสุขภาพหลักของประเทศคู่ขนานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน” และต่อมาได้นำไป

ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติมีผลรูปธรรม ได้แก่ มีการจัดตั้งโรงพยาบาลแพทย์แผนไทยต้นแบบแห่งแรก ที่จังหวัด สกลนคร เพื่อเป็นสถานที่ให้บริการประชาชน เป็นแหล่งศึกษาวิจัย รวมรวม พัฒนาภูมิปัญญาฯ และฝึกอบรม บุคลากร มีพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓ มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาไทย และยาจากสมุนไพรไทย โดยคณะกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติได้เห็นชอบให้บรรจุรายการยาจากสมุนไพร รวม ๗๑ รายการ เป็นยาแผนไทย ๕๐ รายการ และยาพัฒนาจากสมุนไพร ๒๑ รายการ มีการจัดทำข้อเสนอ แนวทางการพัฒนาระบบการแพทย์พื้นบ้านและข้อเสนอการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนด้านการแพทย์พื้นบ้าน

๑.๓.๒ ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพ วิถีไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เช่น มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ เกิดการพัฒนาความรู้และการศึกษาวิจัยจนมีการประกาศ ตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ๔๗ รายการ ตำรายาแผนไทยของชาติ ๒,๔๓๗ รายการ เกิดสถาบันอบรม วิชาชีพการแพทย์แผนไทยในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาที่ได้รับการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทย ๑๔๒ แห่ง ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าซึ่งมีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการแพทย์แผนไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ โดยจัดสรร รายหัวละ ๕๐ สตางค์ เพิ่มขึ้นเป็นหัวละ ๑๐.๗๗ บาท ในปี ๒๕๕๕ ซึ่งช่วยสนับสนุนการใช้และเข้าถึงบริการ การแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมถึงมีการพัฒนาระบบยาจากสมุนไพรจนมีรายการยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติเพิ่มขึ้น ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา การผลิตยาจากสมุนไพรภายในประเทศ สูงกว่าการนำเข้าถึง ๗ เท่า และมีโรงงานผลิตยาแผนโบราณที่พัฒนาจนได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice: GMP) เพิ่มขึ้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ มาตรา ๒๕(๒) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย และยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าว พร้อมทั้ง เปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย โดยในมาตรา ๒๕ วรรคท้าย กำหนดให้ข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับ นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพนี้ต้องสอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ

๒.๒ มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้การจัดทำ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ต้องมีสาระสำคัญในเรื่อง “การส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ” อยู่ด้วย ซึ่งในการยกร่าง ยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓ ได้คำนึงถึงความสอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ ด้วย

๒.๓ แผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) และฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ได้เสนอผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยมอบหมายให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ต่อมาการจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) โดยใช้เป็นกรอบและแนวทางที่สำคัญของประเทศไทยในการเสริมสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนบนฐานภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ จึงเห็นควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓ นี้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การพัฒนาที่มีความต่อเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ที่ได้สิ้นสุดลงแล้ว ซึ่ง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สามารถนำไปใช้เป็นนโยบายและทิศทางสำคัญของประเทศในการขับเคลื่อน การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ที่สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตในระดับประเทศ และระดับโลก

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ วิสัยทัศน์

ระบบสุขภาพของประเทศไทยมีความเข้มแข็ง ก่อประโยชน์สุขต่อปวงชนอย่างเท่าเทียม บนฐานภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท

๔.๒ เป้าประสงค์

๔.๒.๑ ประชาชนเข้าถึงและใช้บริการระบบการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ประสิทธิภาพ ปลอดภัย และใช้อย่างสมเหตุสมผล

๔.๒.๒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย ยาจากสมุนไพร ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เป็นฐานในการสร้างเสริมสุขภาพ และการพึ่งตนเองด้านสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ

๔.๒.๓ เพื่อให้ภาคีเครือข่ายทุกระดับใช้เป็นกรอบและทิศทางในการขับเคลื่อน ภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ร่วมกัน

๔.๓ วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เพื่อให้ภาคีเครือข่ายดำเนินการตาม (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติฯ ฉบับที่ ๓ ล่วงไปด้วยดี จึงควรดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

๔.๓.๑ มีระบบและกลไกการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้และการวิจัยของประเทศ ที่เข้มแข็ง มุ่งเน้นการวิจัยเชิงระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนา การวิจัย ระบบบริการ บุคลากร ยาจากสมุนไพร และการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร รวมทั้งมีการสื่อสารสาธารณะให้รับรู้อย่างกว้างขวาง

/๔.๓.๒ มีระบบ...

๔.๓.๒ มีระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน มีประสิทธิผล ปลอดภัย และมีการใช้อย่างสมเหตุสมผล มีระบบยาจากสมุนไพรของประเทศ มีคุณภาพมาตรฐานและเพียงพอ และมีระบบสุขภาพชุมชนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพที่เข้มแข็งในการพึ่งพาตนเอง และอยู่ในสิทธิประโยชน์ของระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศทุกระบบ

๔.๓.๓ มีบุคลากรในระบบบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกในระบบสุขภาพที่เพียงพอ เหมาะสม และมีขีดความสามารถสูง รวมทั้งมีบุคลากรที่อยู่นอกระบบบริการสุขภาพ อาสาสมัคร หมอพื้นบ้าน ชาวบ้านที่มีความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพที่ช่วยดูแลสุขภาพของชุมชน

๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

๔.๔.๑ สร้างภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ให้เข้มแข็ง (Wisdom)

๔.๔.๒ บูรณาการระบบบริการ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และระบบยาจากสมุนไพรกับระบบการแพทย์อื่นๆ (Integration of health service systems)

๔.๔.๓ เสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน บุคลากร และเครือข่าย (Capacity building)

๔.๕ มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

๔.๕.๑ มาตรการด้านวิชาการ (Education & Knowledge)

๔.๕.๒ มาตรการด้านนโยบายและกฎหมาย (Enforcement & Law)

๔.๕.๓ มาตรการด้านการพัฒนาขีดความสามารถ (Empowerment)

๔.๕.๔ มาตรการด้านการเงิน (Economics)

๔.๕.๕ มาตรการด้านระบบและกลไก (Engineering)

๔.๖ ตัวชี้วัด

มีการระบุตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดแผนงานในแต่ละยุทธศาสตร์ แยกตามมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ไว้ใน (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๔.๗ หน่วยงานรับผิดชอบ

มีการระบุหน่วยงานรับผิดชอบในแต่ละยุทธศาสตร์และมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ แยกตามแผนงานในแต่ละยุทธศาสตร์ ไว้ใน (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

(ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) มีความสอดคล้องกับ

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๕ ที่กำหนดให้รัฐมีหน้าที่สนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่สามารถทำได้บนฐานของภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท

๓) ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีสาระสำคัญในหมวดการส่งเสริม สนับสนุน การใช้และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกอื่นตามที่กำหนดในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสาระสำคัญในหมวดดังกล่าวได้กำหนดหลักการสำคัญโดยสรุปว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกอื่น ควรเป็นระบบสุขภาพที่สำคัญระบบหนึ่งที่ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการยอมรับ พัฒนาต่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งในด้านองค์ความรู้ บุคลากรงบประมาณและวิชาการ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย ประชาชนมีสิทธิเลือกใช้ และเข้าถึงได้อย่างเหมาะสมและมีความปลอดภัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสมุนไพรไทยต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสมในทุกระดับ มีเป้าหมายสู่การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ โดยรัฐต้องสนับสนุน

๔) ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก ค.ศ. ๒๐๑๔ – ๒๐๒๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๖) ที่ส่งเสริมให้ประเทศต่างๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้และการเข้าถึงภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและผลิตภัณฑ์สมุนไพร และใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย มีมาตรฐานและใช้อย่างสมเหตุสมผล

๖. ผลกระทบ

(ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับระบบสุขภาพของประเทศในทุกๆ ระดับ และจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานในการขับเคลื่อนสู่ปรารถนอย่งยั่งยืนต่อไป

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

(ไม่มี)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(ไม่มี)

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๙.๑.๑ มาตรา ๒๕(๒) กำหนดให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าว พร้อมทั้งเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย โดยข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพนี้ต้องสอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ

๙.๑.๒ มาตรา ๔๗ กำหนดให้การจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ต้องมีสาระสำคัญในเรื่อง “การส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ” อยู่ด้วย

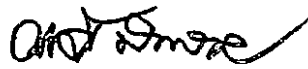
๑๐. ข้อพิจารณา

คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเรือเอก

(ณรงค์ พิพัฒนาศัย)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

งานเลขานุการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ผู้ประสานงาน : นายอนุศักดิ์ สุภาพร

โทร ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๔๑ โทรสาร ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๐๑